

AZIJA

1. OBJASNITE SLJEDEĆE POJMOVE.

- **EUROAZIJA –**
- **GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ –**
- **GEOGRAFSKI POLOŽAJ –**
- **PACIFIČKI VATRENI PRSTEN –**
- **KONTINENTALNOST –**
- **MARITIMNOST –**
- **MONSUN –**
- **VADI –**
- **OAZA –**
- **JURTA –**
- **TANKER –**
- **SLAM –**

2. U SLJEDEĆIM ZADATCIMA PROVJERITE TOČNOST TVRDNIJA. ZAOKRUŽITE SLOVO T AKO JE TVRDNJA TOČNA, A SLOVO N AKO JE TVRDNJA NETOČNA.

1. Aziju presijecaju sjeverna polarnica, sjeverna obratnica i ekvator. T N
2. Azija se proteže preko četiri toplinska pojasa. T N
3. Azija se proteže preko tri toplinska pojasa. T N
4. Najveći dio Azije smješten je u žarkom pojasu. T N
5. Najveći dio Azije smješten je u sjevernom hladnom pojusu. T N
6. Azija se nalazi između Europe, Južne Amerike i Australije. T N
7. Azija se nalazi između Europe, Sjeverne Amerike i Australije. T N
8. Europa i Azija čine jedno kopno. T N
9. Granica Europe i Azije prolazi gorjem Uralom i rijekom Volgom. T N
10. Granica između Europe i Azije prolazi rijekom i gorjem Uralom. T N
11. Azija ima izlaz na sva tri oceana. T N
12. Obale Azije nisu razvedene. T N
13. Obale Azije su razvedene. T N
14. Azija od svih kontinenata ima najdulju obalu. T N
15. Azija i Sjeverna Amerika spojene su kopnom. T N
16. Azija i Afrika spojene su kopnom. T N
17. Beringov prolaz dijeli Aziju od Afrike. T N
18. Beringov prolaz dijeli Aziju od Sjeverne Amerike. T N
19. Beringov prolaz dijeli Aziju od Europe. T N
20. Zimski monsun puše s mora na kopno. T N
21. Zimski monsun puše s kopna na more. T N
22. Ljetni monsun puše s mora na kopno. T N
23. Ljetni monsun puše s kopna na more. T N
24. Kina je najveći svjetski proizvođač nafte. T N
25. Saudijska Arabija najveći je svjetski proizvođač nafte. T N
26. Većina Arapskog poluotoka ima savansku klimu. T N
27. Većina Arapskog poluotoka ima pustinjsku klimu. T N
28. Većina Arapskog poluotoka ima monsunsku klimu. T N
29. Najveći dio stanovništva Indije pripada hinduizmu. T N

30.	Najveći dio stanovništva Pakistana pripada islamu.	T N
31.	Najveći dio stanovništva Indije pripada islamu.	T N
32.	Islam je najzastupljenija religija u Kini.	T N
33.	Islam je najzastupljenija religija u Saudijskoj Arabiji.	T N
34.	Krava je sveta životinja koja se štuje u Saudijskoj Arabiji.	T N
35.	Najveća svjetska aglomeracija nalazi se u Kini.	T N
36.	Najveća svjetska aglomeracija nalazi se u Indiji.	T N
37.	Veliki trgovački brodovi za prijevoz kontejnera zovu se tankeri.	T N
38.	Jurte se koriste u monsunskoj Aziji.	T N
39.	Jurte koristi stanovništvo koje je većinom zaposleno u primarnom sektoru.	TN
40.	Jurte koristi stanovništvo koje je većinom zaposleno u sekundarnom sektoru.	TN
41.	Najveće prirodno bogatstvo Arapskog poluotoka čine rudnici srebra.	T N
42.	Morska struja Kuro-shio spada u hladne morske struje.	T N
43.	Morska struja Kuro-shio teče kroz Južno kinesko more.	T N
44.	Suši je tradicionalno jelo od riže koje se jede u Japanu.	T N
45.	Najveći dio stanovnika Kine nije religiozan.	T N
46.	Najveći dio stanovnika Indije pripada ateistima.	T N

3. U REČENICAMA SE NALAZE PODEBLJANI POJMOVI ODVOJENI KOSIM CRTAMA. U SVAKOM PARU ZAOKRUŽITE POJAM KOJI JE TOČAN.

- A. Aziju presijeca **sjeverna/južna** obratnica, a proteže se preko **tri/četiri** toplinska pojasa.
- B. Geografski **smještaj/položaj** Azije je **nepovoljan/povoljan** jer se nalazi između najrazvijenijih kontinenata.
- C. Aziju od Afrike odvaja/odvajaju **Sueski kanal/ Gibraltarska vrata** koji/koja povezuje/povezuju Sredozemno more i **Atlantski ocean/ Crveno more**.
- D. Prokapanjem **Malajskog/Sueskog** kanala 1869. godine skraćen je put između Azije i **Australije/Europe**.
- E. Važnu prometnu ulogu između Indijskog i Tihog oceana ima **Sueski/Malajski** prolaz na čijim se obalama razvila značajna pomorska luka **Singapore/Shanghai**.

- F. Zbog pomicanja litosfernih ploča Dekan i **Arabija/Indokina** sudarili su se s Azijom pri čemu su izdignuta **stara gromadna gorja/ mlade ulančane planine**.
- G. Za naseljavanje ljudi najpogodnije su **plodne nizine/ visoke planine**, među kojima se u Aziji uz rijeku Ind ističe **Hindustan/Punjab**.
- H. Unutrašnjost Azije nalazi se pod velikim utjecajem **kontinentalnosti/maritimnosti**. Glavno je obilježje podneblja unutrašnjosti **obilje/nedostatak padalina**.
- I. Suhe klime rasprostranjene su **naobali/ u unutrašnjosti** Azije, a glavni je uzrok tomu **kontinentalnost/maritimnost**.
- J. Vadiji su rasprostranjeni na **obali/unutrašnjosti** Azije, a ostaci su povremenih **potresa/tokova rijeka**.
- K. Poljoprivreda monsunske Azije najviše ovisi o kiši koju donese **zimski/ljetni monsunkoji puše s kopna na more/ s mora na kopno**.
- L. Monsunska Azija **gusto/rijetko** je naseljena, a jedan od glavnih razloga izrazito su visoki prinosi **soje/riže** u tom području.
- M. Azija je kontinent s najvećim poznatim količinama **nafte/ zemnog plina** u svijetu, a najveće zalihe posjeduje država **Ujedinjeni Arapski Emirati/ Saudijska Arabija**.
- N. Najmnogoljudnija zemlja na svijetu je **Indija/Kina**. U toj zemlji najzastupljenija je religija **hinduizam/budizam**.
- O. Politika „jedno dijete“ provodila se u **Kini/Japanu**. Posljedica takve politike jest povećanje udjela **mladog/starog stanovništva**.
- P. Primarni sektor zapošljava najviše stanovnika u **Kini/Indiji**. U djelatnost primarnog sektora spada **industrija/šumarstvo**.
- Q. Slamovi su najrašireniji u **Kini/Indiji**. Slamovi nastaju u zemljama u kojima najviše stanovništva radi u **sekundarnom/primarnom** sektoru.
- R. Japan se nalazi pod jakim klimatskim utjecajem **mora/kopna**, a smjestio se na četiri glavna otoka u **Tihom/Indijskom oceanu**.
- S. Uzduž japanskih morskih obala teku **dvije/tri** morske struje, na čijem sudodiru **bogata/siromašna** ribolovna područja.

4. U SLJEDEĆIM REČENICAMA ZAOKRUŽITE SLOVO ISPRED JEDNOG TOČNOG ODGOVORA.

A. Područje niže od razine mora nazivamo:

- a. cunami
- b. pacifički prsten
- c. visoravan
- d. depresija
- e. dubokomorski jarak.

B. Na mjestima podvlačenja litosfernih ploča u moru nastaje reljefni oblik nazvan:

- a. cunami
- b. pacifički prsten
- c. visoravan
- d. depresija
- e. dubokomorski jarak.

C. Ravnicu na nadmorskoj visini iznad 200 metara nazivamo:

- a. cunami
- b. pacifički prsten
- c. visoravan
- d. depresija
- e. dubokomorski jarak.

F. Koja je najviša planina u Aziji i na svijetu?

- a. Kavkaz
- b. Elbrus
- c. Himalaja
- d. Karakoram
- e. Ural

G. Koji je najviši vrh u Aziji i na svijetu?

- a. Mount Everest
- b. Mount Elbrus

- c. Mount Blanc
- d. Mount McKinley

H. Koja je najveća visoravan u Aziji i na svijetu?

- a. Anatolija
- b. Toros
- c. Karakorum
- d. Dekan
- e. Tibet

I. Među navedenim reljefnim cjelinama u mlađi reljef pripada:

- a. Dekan
- b. Arabija
- c. Kavkaz
- d. Ural
- e. Altaj.

J. Koji dio Azije **ne pripada** monsunskoj Aziji?

- a. južna Azija
- b. jugozapadna Azija
- c. jugoistočna Azija
- d. istočna Azija

L. Poljoprivreda monsunske Azije ovisi:

- a. otropskom ciklonu
- b. o zimskom monsunu
- c. o ljetnom monsunu
- d. o tajfunu.

M. Koja žitarica daje najveće prinose u monsunskoj Aziji?

- a. krumpir
- b. soja
- c. sezam

- d. agrumi
- e. riža

N. Najveće zalihe nafte nalaze se:

- a. u jugozapadnoj Aziji
- b. u jugoistočnoj Aziji
- c. u istočnoj Aziji
- d. u južnoj Aziji.

P. Najveće zalihe nafte u Aziji nalaze se:

- a. na Korejskom poluotoku
- b. na Indokineskom poluotoku
- c. na Dekanskom poluotoku
- d. na Arapskom poluotoku.

Q. Među navedenim zemljama rimokatolici čine većinu stanovništva:

- a. u Indoneziji
- b. u Filipinima
- c. u Kini
- d. u Saudijskoj Arabiji
- e. u Tajvanu.

R. Među navedenim zemljama budisti čine većinu stanovništva:

- a. u Indoneziji
- b. u Pakistanu
- c. u Nepalu
- d. u Saudijskoj Arabiji
- e. u Filipinima.

S. U kojem sektoru djelatnosti radi najviše stanovnika Indije?

- a. u primarnom
- b. u sekundarnom
- c. u tercijarnom

d. u kvartarnom

T. U kojoj zemljivećina stanovnika ne pripada ni jednoj religiji?

- a. u Pakistanu
- b. u Kini
- c. u Filipinima
- d. u Bangladešu

U. Koja se zemlja naziva „azijski tigar”?

- a. Pakistan
- b. Mongolija
- c. Oman
- d. Singapur

5. U SLJEDEĆIM ZADATCIMA DVA SU TOČNA ODGOVORA.

A. Koja su prastara visočja Azije?

- a. Dekan
- b. Himalaja
- c. Altaj
- d. Hindustan
- e. Arabija

B. Koja su stara gromadna gorja Azije?

- a. Dekan
- b. Himalaja
- c. Altaj
- d. Hindustan
- e. Ural

C. Koja su stara gromadna gorja Azije?

- a. Sajansko
- b. Srednjosibirsko
- c. Stanovojsko
- d. Južnokinesko
- e. Dekansko

D. Koje su mlade nabrane planine Azije?

- a. Hindustan
- b. Hinduš
- c. Himalaja
- d. Ural
- e. Dekan

E. Koje su mlade nabrane planine Azije?

- a. Mezopotamija
- b. Punjab
- c. Arabija
- d. Pamir
- e. Kavkaz

F. Koje su nizine u Aziji?

- a. Arabija
- b. Ural
- c. Hindustan
- d. Altaj
- e. Mezopotamija

G. Koje su nizine u Aziji?

- a. Punjab
- b. Hinduš
- c. Himalaja
- d. Sajan

e. Bengal

H. Koje vrste klima prevladavaju ujužnoj i jugoistočnoj Aziji?

- a. stepska
- b. tundra
- c. prašumska
- d. monsunska
- e. sredozemna

I. Koje su najveće morske luke Azije među navedenim gradovima?

- a. Shanghai
- b. Peking
- c. Singapore
- d. Hong Kong
- e. Tokio

J. Koje azijske države imaju najveći broj stanovnika?

- a. Bangladeš
- b. Indonezija
- c. Indija
- d. Kina
- e. Japan

K. Među navedenim obilježjima zaokružite ona koja opisuju ljetni monsun.

- a. puše s kopna
- b. puše s mora
- c. suh
- d. vlažan
- e. hladan

L. Među navedenim obilježjima zaokružite ona koja opisuju zimski monsun.

- a. puše s kopna
- b. puše s mora
- c. suh
- d. vlažan

e. topa

6. POVEŽITE LIJEVI I DESNI STUPAC UPISIVANJEM ODGOVARAJUĆEG SLOVA IZ LIJEVOG STUPCA NA PRAZNU CRTU DESNOG STUPCA. JEDAN JE POJAM U DESNOM STUPCU VIŠAK

A. Povežite pojam u lijevom stupcu s opisom u desnom stupcu. Jedan je opis višak.

- a. oaza _____ suho riječno korito
- b. jurta _____ izvor vode u sušnim područjima
- c. vadi _____ sastavljaju ih nomadi
- d. tajfun _____ val koji nastaje potresom u podmorju
- e. marikultura _____ uzgoj riba i morskih organizama
_____ snažna oluja koja nastaje iznad toplih mora

B. Povežite tip klime s područjem Azije u kojem je zastupljen. Jedno je područje višak.

- a. klima tundre _____ Japan
- b. snježno-šumska klima _____ Arapski poluotok
- c. pustinjska klima _____ sjeverna obala
- d. Savanska klima _____ Sibir
- e. prašumska klima _____ Malajski poluotok
_____ Indokina

D. Povežite države u lijevom stupcu s opisima u desnom stupcu. Jedan je opis višak.

- a. Kina _____ najveći svjetski proizvođač nafte
- b. Indija _____ politika jednog djeteta
- c. Saudijska Arabija _____ sveta životinja
- d. Japan _____ grad država
- e. Singapur _____ jela od sirove ribe
_____ drugi naziv Sijam

E. Povežite pojam u lijevom stupcu s reljefnom cjelinom u desnom stupcu. Sve reljefne cjeline moraju biti popunjene. Neka slova mogu se ponoviti više puta.

a.	prastari reljef (štit/platforma)	____ Pamir
b.	staro gorje	____ Mandžurija
c.	mlada planina	____ Arapski poluotok
d.	nizina	____ Punjab
		____ Altaj
		____ snažna oluja koja nastaje iznad toplih mora

7. U SLJEDEĆIM ZADATCIMA DOPUNITE REČENICU.

- A. Azija i Europa čine povezanu kopnenu cjelinu koju nazivamo _____.
- B. Aziju od Afrike odvaja _____ kanal prokopan 1869.godine.
- C. Granicu između Azije i Europe čini rijeka i gorje _____.
- D. Pomoću geografske mreže određujemo geografski _____.
- E. Azija se smjestila uglavnom na _____ i _____ polutki.
- F. Za azijske države koje izlaze na Crno more važan je prolaz _____.
- G. Sudarom Dekana i Arabije uzdignuta je najviša planina svijeta _____.
- H. Uređaj za mjerjenje jačine potresa jest _____.
- I. Znanost koja se bavi proučavanjem potresa naziva se _____.
- J. Tihooceanska se obala zbog čestih potresa i vulkanskih erupcija naziva _____.
- K. Potres na dnu mora može uzrokovati pojavu velikog vala koji nazivamo _____.
- L. Klimatski utjecaj kopna na klimu naziva se _____.
- M. Klimatski utjecaj mora na klimu naziva se _____.
- N. Vjetar koji sezonski puše između Indijskog oceana i Dekana naziva se _____.
- O. S kopna na more puše _____ monsun.
- P. S mora na kopno puše _____ monsun.
- Q. Kroz nizinu Hindustan protječe „sveta rijeka“ Hindusa po imenu _____.
- R. Područje južne, jugoistočne i istočne Azije nazivamo _____ Azija.
- S. Poljoprivreda monsunske Azije ovisi o _____ monsunu koji donosi kišu.

- T. Od svih žitarica najveće prinose u monsunskoj Aziji daje _____.
- U. Olujni vrtložni vjetar velikih brzina koji nastaje nad tropskim morima nazivamo _____.
- V. U unutrašnjosti Azije rasprostranjen je _____ tip klime.
- W. Najveći dio Sibira ima _____ klimu.
- X. Nafta se na kopnu najjeftinije prevozi _____.
- Y. Prijevoz nafte morskim putem obavlja se posebnim brodovima koje nazivamo _____.
- Z. Država sa najvećim zalihamama plina u Aziji je _____.
- AA. Država sa najvećim zalihamama nafte u Aziji je _____.
- BB. Država koja je zakonski ograničila rađanje djece je _____.
- CC. Primarna djelatnost kojom se bavi većina stanovnika Indije je _____.
- DD. Južna Azija se naziva još i _____ potkontinent.
- EE. Populacijska politika umjerena na smanjenje broja stanovnika u Kini naziva se _____.
- FF. Najgušće naseljeno područje Kine nosi naziv _____.

9. SLJEDEĆE ZADATKE RIJEŠITE UZ POMOĆ PRILOŽENIH CRTEŽA/FOTOGRAFIJA. (Broj bodova koji može donijeti svaki zadatak naveden je uz tekst zadatka.)

- A. Fotografija prikazuje staro gromadno gorje. Na prazne crte pokraj fotografije navedite najmanje tri karakteristična obilježja starih gromadnih gorja.

(Svako točno navedeno obilježje donosi po **1 bod**.)

B. Fotografija prikazuje mladu ulančanu planinu. Na prazne crte pokraj fotografije navedite najmanje tri karakteristična obilježja mladih ulančanih planina.

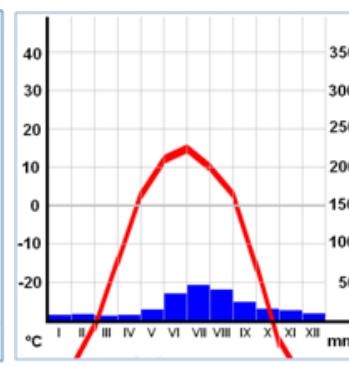
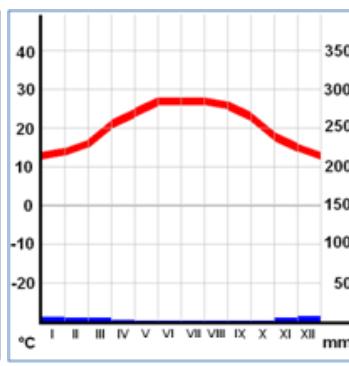
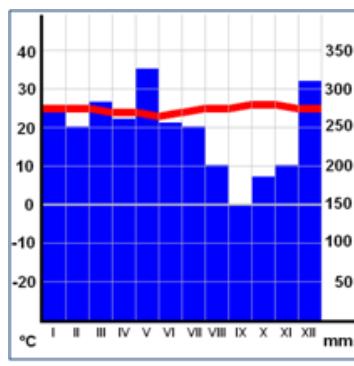
(Svako točno navedeno obilježje donosi po **1 bod.**)

C. Ispod svakog klimatskog dijagrama upišite odgovarajuće slovo za biljnu zajednicu koja prevladava u klimi koju prikazuje.

(Svako točno upisano slovo donosi **1 bod.**. Jedna je biljna zajednica višak.)

- a. tundra
- b. tajga
- c. prašuma
- d. pustinja

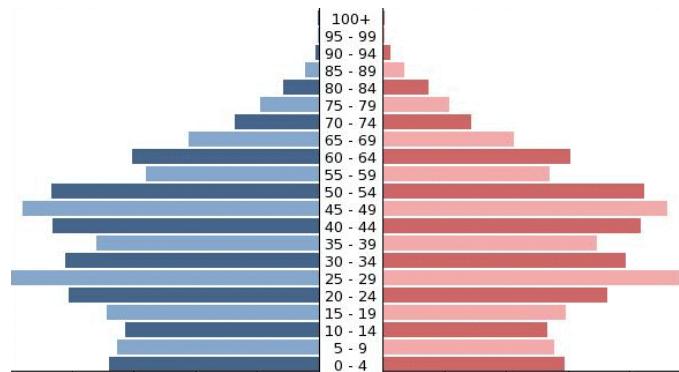
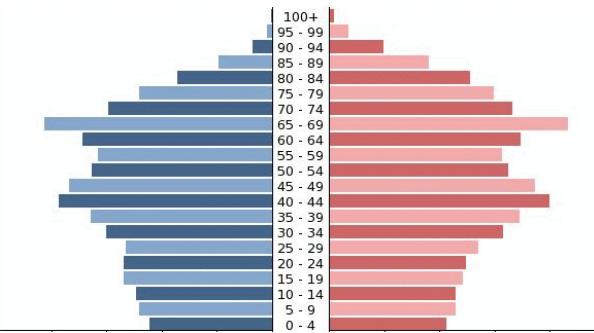
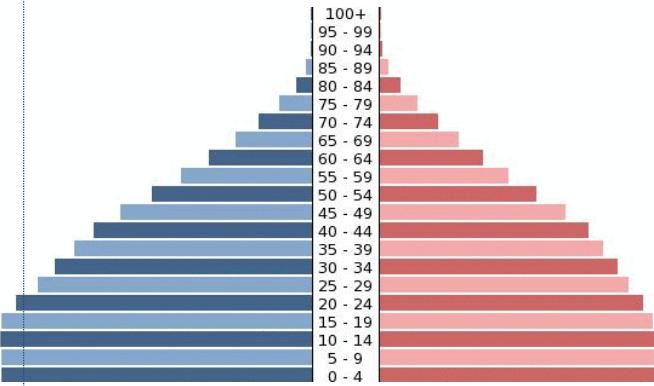

D. Na karti je prikazano područje Indijskog poluotoka. Zaokružite strelicu koja prikazuje puhanje ljetnog monsuna.

F.Na karti Azije u prazne kvadratiće upišite odgovarajuće slovo za klimu koja prevladava u pojedinom području.(Svako točno upisano slovo u odgovarajući kvadratić donosi **1 bod**. Jedan je kvadratić na karti višak.)

- A. prašumska klima
- B. pustinjska klima
- C. sinijska (kineska) klima
- D. snježno-šumska klima
- E. klima tundre

L. Uz svaki crtež dobno-spolne piramide upišite jednu od odgovarajućih zemalja.

JAPAN KINA INDIJA

